

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2004
IV. volební období

737

Návrh

poslanců Ladislava Skopala a dalších

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních
poplatcích, ve znění pozdějších předpisů**

ZÁKON

ze dne.....2004,

**kterým se mění zákon č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, ve znění
pozdějších předpisů**

Parlament České republiky se usnesl na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, ve znění zákona č. 135/1997 Sb., zákona č. 231/2001 Sb. a zákona č. 192/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 4 se číslice „37“ nahrazuje číslicí „45“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

A. Obecná část

1. Zhodnocení platné právní úpravy

Zákon č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, ve znění zákona č. 135/1997 Sb., zákona č. 231/2001 Sb. a zákona č. 192/2002 Sb. (dále jen „zákon o rozhlasových a televizních poplatcích“), upravuje problematiku rozhlasových a televizních poplatků, jimiž je z převážné části financováno vysílání Českého rozhlasu a České televize.

Rozhlasové poplatky jsou v České republice tradičně zdrojem financování veřejnoprávního vysílání. Český rozhlas poskytuje ze zákona službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů na celém území České republiky. Tato veřejná služba v oblasti rozhlasového vysílání je charakteristická tím, že je universálně určena veřejnosti a je financována a kontrolována veřejností.

Český rozhlas je ve velmi omezené a zákonem jasně stanovené míře oprávněn vykonávat za podmínek stanovených právními předpisy podnikatelskou činnost, která souvisí s předmětem jeho činnosti a která nesmí ohrozit jeho úkoly. Čas vyhrazený reklamě nesmí přesáhnout na celoplošném vysílacím okruhu 3 minuty denního vysílacího času a 5 minut denního vysílacího času na místním okruhu. Případný nevyužitý reklamní čas na některém okruhu přitom Český rozhlas nesmí využít na jiném okruhu. Toto minimální procento reklamy bylo stanoveno dohodou s komerčními provozovateli rozhlasového vysílání, kteří mohou vysílat reklamu až 25% svého vysílacího času.

Tento smíšený způsob financování vysílání veřejné služby je nejběžnějším finančním modelem veřejnoprávních vysílatelů v Evropě.

Současná výše poplatku nebyla po několik let upravována, přestože náklady v oblasti vysílání rostly, což bylo způsobeno především rostoucími náklady na vysílací a autorská práva, na radiokomunikační služby spojené s šířením rozhlasových programů a také účinností nových právních norem.

Rozhlasový poplatek byl zvýšen z původních 20 Kč na 25 Kč v roce 1995 a pak v roce 1997 na 37 Kč. Současná výše rozhlasového poplatku v České republice tak patří k nejnižším v Evropě. Denní výdaje české domácnosti činí 1,20 Kč na veřejnoprávní rozhlas bez ohledu na počet příjemců.

2. Odůvodnění hlavního principu navrhované úpravy

Financování Českého rozhlasu má rozsáhlé důsledky pro jeho schopnost naplňovat službu veřejnosti stanovenou zákonem o Českém rozhlasu včetně např. péče o jeden z nejstarších a nejrozsáhlejších rozhlasových archivů v Evropě. Zásadním způsobem ovlivňuje možnosti Českého rozhlasu úspěšně se rozvíjet a realizovat nové strategie, jako je např. programová strategie, modernizace provozu, rozvoj nových technologií zejména v oblasti digitálního vysílání. Financování Českého rozhlasu má vliv také na mzdovou politiku. Je nepochybné, že výše poplatku musí přihlížet k trendům růstu nákladů tak, aby Český rozhlas mohl plně vykonávat svoje poslání. Přitom je třeba, aby platby poplatků zajistily kontinuitu jeho činnosti a aby bylo možno zajistit dlouhodobé plánování. Dále zákon ukládá zřízení studií ve všech krajských městech. Znamená to vybudovat a následně provozovat šest nových stanic.

S ohledem na vývoj inflace a růst nákladů na rozhlasovou tvorbu je nezbytné zajistit Českému rozhlasu odpovídající navýšení příjmů tak, aby nedošlo k případnému snižování kvality vysílání. Z tohoto důvodu je navrhováno zvýšení rozhlasového poplatku. Průzkum veřejného mínění navíc ukázal, že uvažované navýšení nezpůsobí růst platební nekázně.

3. Zhodnocení souladu navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s Ústavou a ústavním pořádkem České republiky.

4. Zhodnocení souladu navrhované úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právem Evropských společenství

Právní předpisy Evropských společenství neobsahují žádnou speciální úpravu pro financování veřejnoprávního vysílání. Návrh zákona je v souladu s Protokolem o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech, jenž tvoří přílohu Smlouvy o založení Evropského společenství, ve znění změn provedených tzv. Amsterodamskou smlouvou. Protokol výslovně uznává pravomoci členských států financovat veřejnoprávní vysílání za podmínky, že toto financování neovlivní podmínky obchodu a soutěže v Evropském společenství v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem, přičemž se přihlíží k realizaci veřejné služby.

Návrh zákona je v souladu s doporučením Rady Evropy č. R (96)10, které obsahuje všeobecná pravidla pro veřejnoprávní vysílání, zaručující co možná nejkvalitnější a nezávislé vysílání. Doporučení požaduje od členských států zajistit přiměřený, bezpečný a transparentní systém financování, který provozovatelům veřejnoprávního vysílání zajistí prostředky potřebné k naplnění jejich poslání. Způsob stanovení poplatku by měl zajistit kontinuitu činnosti provozovatelů veřejnoprávního vysílání a umožnit jim dlouhodobé plánování.

Návrh zákona je plně slučitelný s právem Evropských společenství.

Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se na oblast navrhované právní úpravy nevztahují.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

Návrh novely zákona s sebou nese finanční dopad na poplatníky podle tohoto zákona v podobě nárůstu měsíční výše rozhlasového poplatku. Navrhované zvýšení činí 8 Kč, což představuje na jeden rozhlasový přijímač nárůst o 26 haléřů denně.

Právní osoby platí za každý přijímač, tedy i za přijímače v automobilech.

Sociální dopady navrhované úpravy jsou minimální, neboť možnost osvobození od poplatkové povinnosti z důvodů sociální slabosti je v zákoně ponechána.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné dopady na životní prostředí.

B. Zvláštní část

Čl. I

K bodu 1

Zvýšení poplatků se navrhuje k vyrovnání růstu nákladů Českého rozhlasu, způsobeného v období od posledního zvýšení poplatku v roce 1997 několika zásadními faktory, dále k zajištění jeho stabilizace a dalšího rozvoje.

Především se jedná o důsledek vývoje míry inflace. Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen dosáhla v roce 1997 8,5%, v roce 1998 10,7%, v roce 1999 2,1%, v roce 2000 3,9%, v roce 2001 4,7%, v roce 2002 1,8% a v roce 2003 0,1%, aniž by byla promítnuta do výše poplatku. Vzhledem k systematickým úsporným opatřením Českého rozhlasu rostly sice celkové náklady na tvorbu a šíření rozhlasových programů v uvedeném období pomaleji než úhrnný index spotřebitelských cen. Růst nákladů však nelze nadále kompenzovat pouze úspornými opatřeními, aniž by byla ohrožena schopnost Českého rozhlasu plnit řádně úkoly veřejné služby a jeho další rozvoj.

Úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového vysílání byly navíc rozšířeny změnami právní úpravy, např. Český rozhlas je od roku 2002 povinen zřídit rozhlasové studia ve všech sídlech krajů.

Skokový nárůst nákladů Českého rozhlasu způsobila dále od ledna 2004, resp. května 2004 zejména změna zákona o DPH, neboť telekomunikační služby spojené s šířením rozhlasových programů byly přeřazeny ze snížené (5%) sazby daně do základní (22%, resp. 19%) sazby daně. Náklady Českého rozhlasu na služby spojené s šířením rozhlasových programů tvoří zhruba jednu pětinu jeho celkového rozpočtu a v roce 2003 činily celkem 338,8 mil. Kč. Hlavní činnost Českého rozhlasu je přitom od DPH osvobozena, takže míra nároku na odpočet DPH je určena koeficientem, který se pohybuje mezi 8 – 9 %. Finanční dopad změn zákona o DPH je odhadován pro rok 2004 ve výši 67 mil. Kč, z toho činí služby spojené

s šířením rozhlasových programů 52 mil. Kč. Pro představu - zvýšení těchto nákladů znamená o něco více než polovinu ročního rozpočtu nejposlouchanější stanice v České republice – ČRo 1 Radiožurnálu. Pokud bychom zvýšení přepočítali na regionální vysílání, představuje rozpočet dvou středně velkých regionálních studií.

Ve vztahu k zákonným povinnostem, které jsou na Český rozhlas kladeny dalšími právními předpisy, je nereálně další vyrovnávání vzniklého propadu rozšířením obchodních aktivit. Trvalá snaha o vyrovnaný rozpočet tak ve svém důsledku způsobuje restriktci uvnitř struktury. Již nyní došlo k tomu, že Český rozhlas musel vypnout vysílání na jedné síti středních vln a zvažuje vypnutí i vysílání ČRo 1 Radiožurnálu na dlouhé vlně. Vzhledem k tomu, že tyto kmitočty nebude Česká republika využívat, hrozí nebezpečí, že při mezinárodních jednáních o tyto kmitočty přijde. Kmitočty jsou přitom ve všech zemích považovány za velké národní bohatství.

Čl. II

Účinnost zákona se navrhuje prvním dnem měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Ing. Ladislav Skopal, v. r.

Mgr. Michal Hašek, v. r.

Mgr. Eva Nováková, v. r.

**Text části zákona č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích,
ve znění zákona č. 135/1997 Sb., zákona č. 231/2001 Sb. a zákona
č. 192/2002 Sb., s vyznačením navrhované změny**

§ 4

Sazba poplatku

**Měsíční výše rozhlasového poplatku činí 37 45 Kč, měsíční výše
televizního poplatku činí 75 Kč.**